

TİCARET MÜŞAVİRLERİMİZDEN ALINAN GÜNCEL GELİŞMELER 2024

KÜTAHYA TİCARET VE SANAYİ ODASI
KUTAHYA CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY
2024-5
MAYIS

Macaristan'da Sanayi Fiyatlarında Düşüş Devam Ediyor

Merkezi İstatistik Ofisi verilerine göre, sanayi üretici fiyatları Mart ayında üst üste sekizinci ay düşüş göstererek %3 oranında gerilemiştir.

Yurt içi satış fiyatları %5,2 oranında gerilerken, ihracat fiyatları %1,9 oranında azalmıştır.

İmalat sektöründe %60 ağırlığa sahip olan yurtiçi fiyatlar yıllık bazda %1,3 oranında daralırken, fiyat endeksinin %38,6'sını oluşturan enerji fiyatları %13,3 oranında düşüş göstermiştir.

Üretici fiyat endeksinde %82,9 ağırlığa sahip imalat sektörünün ihracat fiyatları %2,3 artarken, %16,7 ağırlığa sahip enerji sektörü ihracat fiyatları %28,9 daralmıştır.

İlk çeyrekte fabrika çıkış fiyatları yıllık bazda %4,7 azalırken, yurt içi satış fiyatları %6,2, ihracat fiyatları ise %3,9 gerilemiştir.

Analistler tarafından üretici fiyatlarındaki düşüşün düşük enerji fiyatları ve zayıf talepten kaynaklandığı ve enflasyondaki düşüş eğilimleriyle uyumlu olduğu belirtilmektedir.

Macaristan'a Rus İndirim Zinciri Geliyor

Medyada yer alan bilgiye göre, Rus indirim perakende zinciri Mere Macaristan'a girmeyi planlamaktadır.

Bahse konu perakendeci, Şubat ayı sonunda potansiyel tedarik ortaklarına gönderdiği e-postada "Avrupa Mere süpermarket zincirinin artık Macaristan'da da mevcut olacağını bildirmekten memnuniyet duyuyoruz" mesajını vermiştir.

E-postaya göre, Mere'nin Macaristan'da iddialı planları bulunmakta olup; önümüzdeki yıl Budapeşte'de 20 mağaza, önümüzdeki üç yıl içinde ise 200 mağaza açmayı ve yıllık 700 milyon Avro satış hedeflemektedir.

Mere, yaklaşık 1.000 m²'lik alana sahip mağazalarda kutu veya paletlerden temin edilebilen yaklaşık 1.500 ürün için piyasa ortalamasının %20 altında fiyatlar vaat etmektedir.

Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinden sonra Mere Avusturya, Belçika, Almanya, İspanya ve İngiltere'deki mağazalarını kapatmak zorunda kalmış olsa da, Alman sektör yayını Lebensmittel Zeitung'a göre, Sırbistan'daki mağaza sayısını 13'ten 30'a çıkarmıştır ve hali hazırda Doğu Avrupa'ya odaklanmak istemektedir.

Mere'nin geliri geçen yıl %40 artarak 5 milyar Avro'ya ulaşmıştır.

Kaynak: <https://haszon.hu/megorizni/piacok/orosz-diszkontlanc-nyitna-uzleteket-magyarorszagon>

Macaristan'da Konut İnşaatı %23 Oranında Düşüş Gösterdi

Merkezi İstatistik Ofisi'nin yaptığı açıklamaya göre, 2024 yılı ilk çeyrekte inşa edilen yeni konut sayısı bir önceki yıla göre %23,1'lik bir düşüşle 2.779 oldu.

En büyük düşüş %35,2 ile Budapeşte'de gerçekleşmiştir. Budapeşte'de konutların %48'i 11. Bölgede inşa edilmiştir.

Yeni bir evin ortalama büyüklüğü 95,3 m² 'den 96,5 m² 'ye yükselmiştir.

İlk çeyrekte verilen konut inşaatı ruhsatlarının sayısı bir önceki yıla göre %9,3 azalarak 4.524'e gerilemiştir.

Budapeşte'de verilen yeni ruhsat sayısı %47,1 düşüşle 922'ye gerilerken, diğer şehirlerde verilen ruhsat sayısı %42,2 artışla 1.287'ye yükselmiştir.

Macaristan'da Reel Ücretlerde Artış Yaşandı

Merkezi İstatistik Ofisi, ortalama brüt ücretlerin Mart ayında %13,9 artmasıyla reel ücretlerin yaklaşık %10 oranında arttığını, enflasyonun ise %4'ün altına gerilediğini açıkladı.

Mart ayında ortalama aylık ücret brüt 658,400 forint olurken, net ücret 437,800 forint olarak gerçekleşmiştir.

Brüt ücretler kamu sektöründe öğretmenlere yapılan %27'lik zammın da etkisiyle %17,4 artarak 606.000 forint olurken, devlete ait şirketlerin de dahil olduğu özel sektörde %12,7'lik artışla 675.700 forinte yükseldi. Asgari garanti ücret %10, vasıflı işçiler için ise %15 oranında artırılmıştı.

Hırvatistan Perakende Ticaret Ciro Gelişmeleri

Hırvatistan İstatistik Kurumu (DZS) tarafından Mart ayı perakende ticaret ciro istatistikleri açıklanmıştır.

Buna göre Mart ayında işgününden arındırılmış perakende ticaret cirosu bir önceki yılın aynı ayına göre reel olarak %8,9 artış göstermiştir.

Bu dönemde gıda, içecek ve tütün perakende ticaret cirosu %8,2, gıda dışı ürünlerin (otomotiv yakıtları ve madeni yağlar hariç) perakende ticaret cirosu ise %10 artış göstermiştir.

2024 yılının ilk üç ayında ise iş gününden arındırılmış perakende ticaret cirosu geçen yılın aynı dönemine göre reel olarak %8,6 artış göstermiştir.

OECD'nin Hırvatistan Raporu

OECD tarafından Hırvatistan Dengeli Bölgesel Kalkınma isimli bir çalışma raporu yayınlanmıştır. Bu rapora göre;

2013 yılında AB'ye katıldığından beri Hırvatistan'ın makroekonomik performansının önemli ölçüde iyileştiği, 2013 ile 2022 yılları arasında ortalama yıllık reel GSYH büyümesi %2,8 olan Hırvatistan'ın kişi başına düşen GSYH'sı ile OECD ortalaması arasındaki farkın 11,5 puan daraldığı belirtilmiştir. Ancak bu büyümenin ülke genelinde olmadığı, eğitim düzeyi gibi refahı artıran diğer alanlar da dahil olmak üzere Hırvatistan'ın bölgeleri arasında büyüyen eşitsizliklerin olduğu belirtilmiştir.

2030 yılı hedeflerinin bu eşitsizliklerini gidermek için çok önemli adımlar içerdiğine raporda değinilmiştir. Ancak bu hedeflerin uygulanabilirliği ve hesap verilebilirliği için Hırvatistan hükümetinin bir dizi çalışma yapmasının gerektiğine de vurgu yapılmıştır.

Raporda ayrıca Hırvatistan'da bölgeler arası ekonomik performans açısından ülkenin en çok gelişmiş ve en az gelişmiş bölgeleri arasındaki farkın açıldığına da dikkat çekilmiştir. 2013 yılında en az gelişmiş bölge olan Pannonian 'da kişi başına düşen GSYH en çok gelişmiş olan Zagreb şehrinde %63 daha düşüktü, bu oranın 2021 yılında % 66'ya yükseldiği belirtilmiştir.

Hükümetin bu eşitsizlikleri gidermek için aldığı önlemlerin tasarlanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi için kapsamlı düzenlemeler ve yönergeler geliştirdiğine vurgu yapılarak bunların etkili bir şekilde uygulanmasının sağlanması için raporda bazı önerilerde bulunulmuştur. Bu öneriler; Bölgesel Kalkınma Stratejisi hazırlanması, yerel yönetim yetkililerine kapasite geliştirme desteği yapılması ve hesap verilebilirliğin artırılması için performans diyaloglarını kurumlar ve AB ile geliştirmek olarak sıralanmıştır.

Hırvatistan 2024 Yılı 1. Çeyrek Büyüme İstatistikleri

Hırvatistan İstatistik Birimi tarafından 2024 yılı 1. Çeyrek Büyüme İstatistikleri yayınlandı. Buna göre Hırvatistan 2024 yılı 1. çeyrekte bir önceki yılın aynı dönemine göre %3,9 büyümüştür. Ekonomi 13 çeyrektir pozitif büyümesini devam ettirmektedir.

Mevsim etkilerinden arındırılmış çeyreklik GSYİH ise bir önceki çeyreğe göre %1 artış göstermiş ve 2023 yılının aynı çeyreğine göre reel olarak %3,9 artmış göstermiştir.

Öte yandan, 2024 yılının ilk çeyreğinde 2023 yılının aynı çeyreğine göre çeyreklik Gayri Safi Katma Değer ise reel olarak %3,5 artış göstermiştir. GSKD'deki artışta esas olarak Toptan ve perakende ticaret, Ulaştırma ve depolama, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ile İnşaat sektörlerindeki reel katma değerdeki artış etkili olmuştur.

Avusturya'da Üretici Fiyatları Azalmaya Devam Ediyor

Avusturya İstatistik Kurumu verilerine göre, üretici fiyat endeksi 2024 yılı Nisan ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre %4,8 düştü ve endeks 116,6 puana (baz yıl 2021) ulaştı.

Avusturya İstatistik Kurumu Genel Müdürü Tobias Thomas üretici fiyatlarına ilişkin olarak "2024 yılı Ocak ayında fiyat düşüşü %7,2 iken Nisan ayında %4,8'e geriledi. Düşen üretici fiyatları öncelikle ucuz enerjiden kaynaklanmaktadır. Ancak Nisan ayında hem enerji hem de ara mal fiyatlarındaki düşüşler önceki aylara göre daha hafifti" dedi.

Yeni Zelanda – AB Serbest Ticaret Anlaşması 1 Mayıs 2024 İtibarıyla Yürürlüğe Girdi

Avrupa Birliği ile Yeni Zelanda arasında müzakereleri 30 Haziran 2022 tarihinde tamamlanan kapsamlı ticaret anlaşması 9 Temmuz 2023 tarihinde Brüksel'de imzalanmış, 2018 yılında başlayan ve 12 turda gerçekleşen müzakereler sonucunda varılan anlaşmanın her iki tarafın da gerekli nihai yasal adımları tamamlamasının ardından 2024'ün ilk yarısında yürürlüğe girmesinin beklendiği duyurulmuştur.

Yapılan etki değerlendirmesine göre iki taraf arasındaki ticareti yüzde 30 artırmayı hedefleyen anlaşma 1 Mayıs 2024 tarihinde yürürlüğe girdi.

Bu çerçevede, Yeni Zelanda-AB STA'sının, küçük ve büyük ölçekli Yeni Zelanda işletmelerine büyüme, yatırım yapma, bağlantı kurma ve çeşitlendirme fırsatları yaratması beklenirken Yeni Zelanda Hükümetinin önümüzdeki 10 yıl içinde ihracatını iki katına çıkarma hedefine ulaşmasına katkıda bulunması da amaçlanmaktadır. Yapılan ekonomi modellemeler 2035 yılına kadar STA'nın AB'ye ihracatı yılda 1,8 milyar Dolara kadar arttırabileceğini ve Yeni Zelanda'nın GSYİH'sine yılda 1,4 milyar Dolar ek katkı sağlayabileceğini göstermektedir. Brüksel'e göre ise, AB'nin Pasifik takımadalarına ihracatının yılda 4.8 milyar Dolar'a kadar artabilme ve Yeni Zelanda'daki AB yatırımlarının yüzde 80'e kadar çıkabilme ihtimali söz konusudur.

Yeni Zelanda açısından anlaşma, sığır eti, kuzu eti, tereyağı ve peynir endüstrileri gibi alanlarda kendilerine fayda sağlayarak kivi gibi diğer ihracat ve meyve ürünlerindeki tarifelerin kaldırılması söz konusu olacaktır. Diğer yandan Avrupa Birliği'nin giyim, kimyasallar, ilaçlar ve arabaların yanı sıra şarap ve şekerleme gibi ihracat ürünlerinde gümrük vergilerini kaldırması neticesi doğmuştur. Bu bağlamda tarifelerin kaldırılmasının işletmelere yılda 140 milyon Euro (yaklaşık 150 milyon dolar) vergi tasarrufu sağlayacağı öngörülmektedir.

Son olarak, Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen tarafından geçtiğimiz yıl anlaşma açıklandığında Yeni Zelanda'nın Hint-Pasifik bölgesinde kendileri için kilit bir ortak olduğu, dolayısıyla söz konusu STA'nın tarafları birbirlerine daha da yakınlaştırma rolü üstleneceği kaydedilmiştir. Konuya ilişkin daha detaylı bilgiye <https://my.nzte.govt.nz/article/eu-nz-fta-negotiations-concluded> adresinden ulaşılabilir.

Yeni Zelanda Gıda Güvenliği Kurumunun 2023 Yılı Gıda Ürünleri Toplatma Kararları Raporu Yayımlanmıştır

Yeni Zelanda'nın gıda güvenliğinden sorumlu kurumu olan New Zealand Food Safety, 2023 yılı gıda ürünleri toplatma kararlarına ilişkin raporunu yayımlamıştır.

Söz konusu raporda, yılın en önemli gıda güvenliği gelişmesinin, ülkemizden ithal edilen tahin ürünlerinde tespit edilen Salmonella nedeniyle alınan ve 65 ürünü etkileyen 14 adet toplatma kararı olduğu belirtilmektedir. Raporda, ilgili tahin ürünlerinin Yeni Zelanda'da yerleşik gıda üreticilerince girdi olarak kullanıldığı açıklanmaktadır.

Ayrıca, rapora göre, Yeni Zelanda'da 2023 yılında toplam 70 adet toplatma kararı uygulanmıştır.

Yayımlanan rapora, <https://www.mpi.govt.nz/news/media-releases/new-reports-highlight-food-recall-system-at-work/> adresinden erişilmesi mümkün bulunmaktadır.

Pakistan Nawaz Sharif IT City Projesi Tanıtımı

Punjab yerel hükümeti Nawaz Sharif IT City (NSIT) projesini 18.05.2024 tarihinde yaptığı bir törenle Lahor'da tanıtımını gerçekleştirdi.

853 dönüm arazi üzerine kurulması planlanan NSIT City projesi 10 yıllık vergi muafiyeti teşviği ile dikkat çekmektedir. Proje ulusal ve uluslararası yatırımcıların dikkatine sunulmuştur.

Konuyla ilgili haber linki aşağıda yer almaktadır.

<https://www.nation.com.pk/19-May-2024/cm-maryam-lays-foundation-stone-of-nawaz-sharif-it-city-in-lahore>

Fas ile Türkiye Arasındaki Ticaret Hacmine İlişkin Yeni Rakamlar Açıklandı

2024 yılının 1. çeyreğinde Fas'ın Türkiye'den ithalatının 733 Milyon Dolara ulaştığı açıklandı. Dolayısıyla Fas, aynı dönemde ithalatı 872 Milyon Dolara ulaşan Mısır'dan arkasında konumlanarak Afrika'daki Türkiye'nin ikinci müşterisi haline geldi. Aynı bağlamda Cezayir, 591 Milyon Dolarlık ithalatla 3. sırada konumlandı.

Son 20 yılda Türkiye, Afrika kıtasıyla ticaret hacmini 8 kat artırdı. Bu dönemde, Türkiye'nin Fas ile ticareti 700 Milyon Dolardan 4,4 Milyar Dolara çıktı. 2022 yılında Türkiye'nin Fas'a ihracatı 3,36 Milyar Dolar olarak gerçekleşirken, Fas'ın Türkiye'ye ihracatı 1,35 Milyar Dolara ulaşabildi.

Kaynak: https://www.lopinion.ma/Les-exportations-turques-vers-le-Maroc-progredient-au-premier-trimestre-de-2024_a52798.html

Fas'ın Buğday ve Arpa İthalatının Yükselineceği Açıklandı

ABD Tarım Bakanlığı Dış Tarım Dairesi (Foreign Agricultural Service - FAS)'nin hazırladığı rapora göre, şiddetli kuraklığın Fas'ta buğday ve arpa üretimini etkilemesinden dolayı, ithalatın 2024-2025 sezonunda ciddi oranda artması beklenmektedir. Yağışlar, Ocak ayının sonundan bu yana ortalamanın altında kalmakla birlikte, Şubat ve Mart aylarındaki yağışlar güneydeki rekolteler için çok geç gelmiştir. Bunun sonucunda, buğday ve arpa rekoltelerinin ortalamanın oldukça altına düşmesi beklenmektedir.

2023-2024 sezonunda toplam buğday üretiminin, bir önceki sezonun üretimi ile kıyaslandığında, %45'lik düşüşle 2,3 milyon ton olarak, toplam arpa üretiminin ise %52'lik düşüşle 600 bin ton olarak gerçekleştiği tahmin edilmektedir. 2024-2025 sezonunda ülkenin buğday ithalatının, Fas'ın 10 yıllık ithalat ortalamasına kıyasla %52'lik artışla 7,5 milyon ton olacağı, arpa ithalatının ise bir önceki sezona göre 1,2 milyon tondan 1,5 milyon tona yükseleceği tahmin edilmektedir. 2023-2024 sezonunda, Fas'ın buğday ithalatının %80'i AB ülkeleri menşeliydi.

Kaynak: <https://article19.ma/accueil/archives/177672>

Fas'ta Yatırım İçin Gerekli Belgelerin %45 Oranında Azaltıldığı Açıklandı

Fas Parlamentosunda yatırım prosedürlerinin basitleştirilmesine ilişkin bir soruya yanıt olarak, Fas Yatırım, Yakınsama ve Kamu Politikaları Değerlendirilmesinden sorumlu Bakan Vekili Mohcine JAZOULİ, yatırım projeleri için gerekli belgelerin sunulmasına ilişkin son tarihleri düzenlemeyi amaçlayan dört uygulama kararnamesi onaylanarak, idari prosedürlerin basitleştirilmesine ilişkin 55.19 sayılı Kanunun uygulanmasının hızlandırıldığının altını çizdi. Bakan, ayrıca, elektronik ortamda firma kurulumu ve destekleme yöntemlerini belirleyen uygulama kararnamesinin onaylandığına dikkat çekerken, "CRI-invest" elektronik platformu aracılığıyla 22 idari kararın basitleştirilmesi ve dijitalleştirilmesinin, yatırımcılar için gereken belgelerin %45 oranında azaltılmasını mümkün hale getirdiğini ifade etti.

Başka bir soruya cevaben, Bakan, Fas'ın yapısal reformları sayesinde kayda değer bir ilerleme kaydettiğini ve bunun iş ortamı açısından küresel konumuna, özellikle de Dünya Bankası sıralamasına yansıdığını açıkladı. Bakan tarafından, 54 ülke arasında Fas da dahil olmak üzere küresel ölçekte iş ortamını kapsamlı bir şekilde değerlendirecek ve ilki 2024 yılında yayımlanacak Dünya Bankası'nın "Business Ready" başlıklı yeni bir uluslararası raporunun lansmanı vurgulandı.

Kaynak: <https://fr.le360.ma/economie/procedures-administratives-reduction-de-45-des-documents-demandes-aux-investisseurs-selon-mohcine-USHMVDXGE5FGLJCTO2VOAKMD6Q/>

Fas Ulaştırma ve Lojistik Bakanı Türkiye Ulaştırma ve Altyapı Bakanı ile Bir Görüşme Yaptı

Fas Ulaştırma ve Lojistik Bakanı Mohamed ABDELJALİL ile Türkiye Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU arasında gerçekleştirilen üst düzey toplantı sırasında Türkiye, ikili ilişkileri güçlendirmek ve denizcilik gelişimini hızlandırmak amacıyla, kapsamlı denizcilik uzmanlığını Fas ile paylaşmayı taahhüt etti. 2024 Uluslararası Ulaştırma Forumu (ITF) Zirvesi oturum aralarında gerçekleştirilen toplantıda, iki ülke arasında ulaştırma ve lojistik sektörlerindeki mükemmel ilişkilerin altı çizilmiş olup her iki Bakan işbirliğinin daha da geliştirilmesi yönündeki güçlü isteklerini dile getirdi.

Bakan URALOĞLU, Türkiye'nin liman geliştirme ve ticari deniz filosu yönetimi konularındakiengin tecrübesi ile yük ve yolcu taşımacılığında kullanılan dijital takografların başarıyla uygulamaya koyulmasını vurgularken, bu konularda Türkiye'nin Fas'a yardım etmeye hazır olduğunu ifade etti. Bakan ABDELJALİL, yol güvenliği ile birlikte bahsi geçen alanlardaki Türkiye'nin deneyimine olan ilgisini gösterirken, iki Bakan kendi ülkelerindeki güvenlik önlemlerini geliştirmek için deneyim ve uzmanlık alışverişinde bulunmayı taahhüt etti. Bakan ABDELJALİL, ayrıca, Bakan URALOĞLU'nu 18-20 Şubat 2025 tarihleri arasında Marakeş şehrinde düzenlenecek 4. Karayolu Güvenliği Küresel Bakanlar Konferansına katılmaya davet etti. Kaynak: <https://www.moroccoworldnews.com/2024/05/362820/morocco-turkey-set-sail-for-maritime-cooperation>

Amazon, Güney Afrika'da Faaliyetlerine Başladı

Dünyanın en büyük online mağazası Amazon 7 Mayıs 2024 tarihinde Güney Afrika Cumhuriyeti'nde operasyonlarına başladı. Amazon.co.za web sitesi ve uygulamasının yayına girmesinden kısa bir süre sonra yapılan açıklamada, küresel e-ticaret lideri, 20 ürün kategorisindeki yerel ve uluslararası markalardan oluşan ürün grubunun 3.000'den fazla teslim alma noktası ve kolay iade sistemiyle aynı gün ve ertesi gün teslimata sunulacağı belirtildi.

Azerbaycan'da İthalatı ve Satışı KDV'den Muaf Olan Mineral Gübre Ve Tarım İlaçlarının Listesi Onaylandı

Azerbaycan Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu'nun 11/05/2024 tarih ve 252 No'lu Kararı ile ([kaynak](#)), ithalatı ve satışı KDV'den muaf tutulan mineral gübrelerin ve tarım ilaçlarının listesi onaylanmıştır.

Mısır'da Bankalardaki Yabancı Para Cinsinden Mevduat Açığı 78 Oranında Gerilemiştir

Mısır Merkez Bankası tarafından yapılan açıklamada, bankalardaki yabancı para cinsinden mevduat açığının Şubat ayında 13,2 milyar dolar kaydedildiği ve bu açığın Mart ayında %78 oranında azalarak 2,8 milyar dolara gerilediği belirtilmiştir.

Mısır'da 12 Adet Mal İçin Gümrük Muafiyeti Kararı Uzatılmıştır

2024 tarihli 1613 sayılı kararıyla aşağıda yer alan 12 mal grubu için gümrük muafiyeti 3 ay daha uzatılmıştır.

Kümes hayvanları (01,05) İnek ve keçilerin yenilebilir iç organları ve uzuvları (02,06) Kanatlı kuşlardan elde edilen etler (0207,12) Süt (04,01 - 04,02) Tereyağı (0405,1010 - 0405,2010 - 0405,9010) Peynir (0406,10) Çay (09,02) Hayvansal ve bitkisel katı ve sıvı yağlar (1516,10 - 1516,2090) Şeker (17,01) Makarna (1902,19 - 1902,11) Hayvan yemi olarak kullanılan müstahzarlar (2309,9090) İlaçlar (30,03 - 30,04).

Vietnam Ulusal Helal Sertifikasyon Kurumu Faaliyete Geçti

Vietnam Sertifikasyon Merkezi (QUACERT) Vietnam Helal Sertifikasyon Otoritesinin (HALCERT) kurulduğunu duyurdu.

HALCERT, belgelendirme faaliyetlerini denetleyecek ve Helal sektöründeki tartışmaları, eğitimleri ve uluslararası iş birliğini kolaylaştıracak.

QUACERT, 2022-23'te Helal belgelendirme kuruluşları için standartların oluşturulmasına öncülük etti ve yapılan bu çalışma Bilim ve Teknoloji Bakanlığı tarafından onaylanarak TCVN 13888:2023 olarak yayınlandı.

Kaynak: <https://vietnamnews.vn/economy/1654538/viet-nam-launches-national-halal-certification-authority.html>

Nordik Bölgesi 2030 Yılında Dünya'nın En Sürdürülebilir ve Entegre Bölgesi Olacak

İsveç Başbakanı Ulf Kristersson, Nordik ülkelerinin Başbakanlarıyla Stokholm'de bir araya gelmiş, Zirve'ye Almanya Şansölyesi Olaf Scholz da katılmıştır. Zirve sonrasında Nordik rekabetçiliği, ekonomik büyümesi ve güvenliği ile ilgili ortak bir açıklama yayınlanmıştır. Açıklamada 5 Nordik ülkesi lideri Nordik bölgesini 2030 yılına kadar dünyanın en sürdürülebilir, entegre bölgesi yapma yönündeki kararlılıklarını teyit etmişler ve bunun tüm Nordik bölgesinin ekonomik rekabetçiliğini destekleyeceğinin altını çizmişlerdir. Avrupa Ekonomik Alanı üyeliğinin ve AB tek pazarının gerekliliğini vurgulayan liderler, Avrupa-Atlantik bölgesinin güvenlik, barış ve istikrarına yönelik ortak taahhütlerini de vurgulamışlardır.

Nordik bölgesinin yarının yeşil ve dijital teknolojilerinde öncü olmasını sağlamak için çalışacaklarını açıklayan liderler; yapay zeka, 5G/6G mobil haberleşme ve kuantum teknolojisi gibi kritik ve gelişen teknolojilerden yararlanma; geleceğin işleri için yeterli finansman sağlamayı temin etmek üzere Avrupa sermaye piyasalarının gelişmesini sağlama; Nordik rekabetçiliğini desteklemek üzere iddialı yeşil dönüşümü hızlandırma; ortak güvenlik ve toplu savunmaya yatırım yapmak için uygun şartları yaratma hususlarını özel ilgiyi hak eden 4 temel alan olarak belirlemişlerdir.

Katar Kalkınma Yolu Projesi

Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan ve Irak Başbakanı Sudani'nin himayesinde, Irak, Türkiye, Katar ve BAE arasında Kalkınma Yolu Projesi'nde iş birliğine ilişkin 4'lü mutabakat zaptı imzalandı. Bahse konu proje ile 1176 kilometre uzunluğunda, yüksek hızlı yük ve yolcu taşımasına uygun demir yolu ve 1190 kilometre uzunluğunda otoyol inşası öngörülmekte olup Kalkınma Yolu Projesi ile Körfez Bölgesi ile Avrupa arasındaki taşımacılıkta ticaret, gümrük, vize ve transit geçiş işlemlerinin kolaylaştırılması hedeflenmektedir.

Projenin yatırım bütçesi yaklaşık 17 milyar dolar civarında olup 2028, 2033 ve 2050 olmak üzere üç aşamada tamamlanması planlanmaktadır.

Bu çerçevede, anılan proje kapsamındaki ihalelerin yakından takip edilmesinin firmalarımız açısından önemli iş fırsatları doğuracağı düşünülmektedir.

Kaynaklar:

<https://www.reuters.com/world/middle-east/iraq-turkey-qatar-uae-sign-preliminary-deal-cooperate-development-road-project-2024-04-22/>

<https://www.mot.gov.qa/en/news/minister-signs-mou-co-op-between-states-participants-development-road-project-al-faw-port>

<https://ticaret.gov.tr/haberler/bakan-bolat-kalkinma-yolu-projesi-ile-ilgili-hedef-hakkinda-konustu-turkiye-irak-ticaretinde-20-milyar-dolar-hedefi>

<https://thepeninsulaqatar.com/article/23/04/2024/qatar-signs-mou-on-development-road-project>

<https://www.gulf-times.com/article/681150/qatar/qatar-signs-mou-for-road-port-project-with-iraq-uae-turkiye>

<https://www.qna.org.qa/en/News-Area/News/2024-04/22/0083-qatar-signs-mou-on-joint-cooperation-between-states-participants-on-development-road-project,-al-faw-port-development>

Katar Elektrikli Araçlar

Katar 2030 Ulusal Vizyonu kapsamında; bağlantılı, otonom ve elektrikli araç teknolojilerinin geniş bir potansiyele sahip olduğu kabulünden yola çıkarak yatırımlara öncelik verilmekte ve elektrikli araçların kullanımının yaygınlaştırılması teşvik edilmektedir.

Bu çerçevede, Katar Ulaştırma Bakanlığı'nın ev sahipliği yaptığı Otonom e-Mobilite Forumu (AEMOB), 30 Nisan - 2 Mayıs 2024 tarihleri arasında Doha'da gerçekleşmiştir.

Forumda Katar'da ilk çevre dostu kamyonların tanıtılmasının yanı sıra akıllı şehirlerin tasarlanması, otonom mobilitede inovasyonun hızlandırılması, mobilite, enerji ve çevrenin dengelenmesi gibi birçok konu ele alınmıştır.

Forumda Katar Ulaştırma Bakanınca yapılan konuşmada “ulaşım ağında elektrikli araçların kullanımının arttırılacağını” ifade ederek, Katar ulaşım ağında kullanılan otobüslerin elektrikli otobüslere dönüştürülmesine ilişkin projenin 2018 yılında açıklandığı ve bu proje kapsamında 2020-2022 yıllarında %25’lik , 2023 yılında %70’lik, 2024 yılının ilk çeyreğinde ise %73’lük gerçekleşmenin tamamlandığı, 2030 yılında ise toplu taşımada kullanılan tüm otobüslerin elektrikli otobüs olarak dönüştürüleceği belirtilmiştir.

Elektrikli araç sektörünün ihracatçılarımız açısından önemli bir potansiyel teşkil edebileceği değerlendirilmektedir.

Kaynaklar:

<https://www.gulf-times.com/article/681650/qatar/mots-autonomous-e-mobility-forum-recommends-expertise-knowledge-exchange>

<https://thepeninsulaqatar.com/article/01/05/2024/qatar-a-leader-in-ev-charging-infrastructure>

Irak'ta Çimento Ambalajı İçin Kullanılan Kağıt Torbalara % 50 İlave Gümrük Vergisi Getirilmesine İlişkin Karar

Irak Bakanlar Kurulu'nun 28.05.2024 tarihli ve 22. olağan oturumunda; 2010/11 Sayılı Yerli Ürünleri Koruma Kanunu kapsamında yerel ürünleri desteklemek amacıyla;

-Tüm ülkelerden çimento ambalajı için ithal edilen kağıt torbaların birim fiyatına dört yıl boyunca %50 ilave gümrük vergisi uygulanmasına ve ek gümrük vergisinin uygulanması sırasında yerel piyasanın izlenmesine,

-Maliye Bakanlığı/Gümrükler Genel Komisyonu'nun söz konusu kararı uygulamasına ve ithalat miktarını, tahsil edilen ek gümrük vergilerinin değerini, ithalatın değerini, ihracatçı ülkeleri ve ithalatçı kuruluşları periyodik olarak Sanayi ve Madenler Bakanlığı'nın ilgili birimine bildirmesine,

-Yetkili otoritelerin, bahse konu ürüne uygulanacak ilave gümrük vergisinin etkilerini incelemesine,

-Söz konusu kararın, yayımlanmasından itibaren yüz yirmi (120) gün sonra uygulanmasına karar verilmiştir.

Özbekistan Yatırımcıları Uluslararası Projelere Katılmaya Davet Ediyor

Türk III. Taşkent Uluslararası Yatırım Forumu'nun açılışında yaptığı konuşmada Şavkat Mirziyoev, yabancı yatırımcılarla işbirliğinin genişletilmesine yönelik öncelikleri sıraladı. Daha önce de belirtildiği gibi, bunlar arasında yeşil enerji, bankacılık ve maliye alanlarının yanı sıra nadir metaller de dahil olmak üzere minerallerin madenciliği ve işlenmesi yer alıyor.

Şavkat Mirziyoyev, forum çerçevesinde komşu Kırgızistan ve Tacikistan'daki hidroelektrik santrallerinin ortak inşaat projelerinin yatırımcılara sunulacağını kaydetti. Tüm ülkelerin önde gelen şirketlerini açık diyalog ve pratik işbirliğine davet etti.

Nisan ayı ortasında Özbekistan, Kazakistan ve Kırgızistan'ın Norin Nehri üzerinde Qambarota HES inşaatı için ortak şirket kuracağı haberlerinin verildiğini hatırlatalım. 5-6 milyar dolar olarak tahmin edilen projenin hayata geçmesinin ardından istasyonun hisseleri ve varlıkları Kırgızistan'ın mülkiyetine geçecek. Haziran 2022'de Tacikistan'da Zarafşan Nehri üzerinde 140 MW'lık Yovon HES'in inşaatına başlandı.

İşbirliği alanları arasında ülkenin dijital dönüşümü de yer alıyor. Cumhurbaşkanı, Özbekistan'ın bilişim hizmetleri ve yazılım ürünleri ihracatının yıl içinde iki katına çıktığını, gelecekte bu rakamın 5 milyar dolara çıkarılmasının planlandığını kaydetti.

Devlet Başkanı, "IT parkı sakinlerinin sayısı on kat artacak ve gelecekte 100.000 yeni istihdam yaratılacak. Ayrıca kendi tabanında yabancı şirketler için Uluslararası Dijital Teknoloji Merkezi oluşturuluyor" dedi.

Şavkat Mirziyoyev ayrıca Suudi Arabistan şirketi Data Volt ile birlikte "yeşil" enerji temelinde çalışan "Veri Merkezi" oluşturulacağını da duyurdu.

"Bunun ülkemizin dijital ekonomiye geçişine ve yapay zekaya dayalı teknolojilerin devreye girmesine büyük bir ivme kazandıracağına inanıyoruz" dedi.

Özbekistan'ın bir diğer öncelikli yönü ulaştırma altyapısının geliştirilmesidir.

Şavkat Mirziyoyev, potansiyel yabancı yatırımcılarla birlikte Taşkent, Buhara ve Urganç uluslararası havalimanlarının geliştirilmesi ve yenilerinin inşası için projeler hazırlandığını hatırlattı.

Devlet Başkanı, yatırımcıları ve uluslararası kuruluşlarını Özbekistan ve yabancı ortaklarını Çin-Kırgızistan-Özbekistan ve Özbekistan-Afganistan-Pakistan demiryollarının inşasına katılmaya davet etti.

"Bu stratejik projeler bölgedeki jeo-ekonomik durumu tamamen değiştirecek ve Orta Asya'yı Kuzey ve Güney, Doğu ve Batı ile bağlayan küresel tranzit merkezi haline getirecek" dedi.

Şavkat Mirziyoev, konuşmasının sonunda "Yeni Özbekistan'ın, eşsiz fırsatlara sahip, adil ve hızla gelişen laik bir ülke olduğunu" vurguladı.

Yatırımcılara, "Özbekistan hükümet üyelerinin her girişimde, her projede yatırımcıları destekleyeceği ve bunların tam olarak uygulanmasında onlara yakından yardım edeceği" güvencesini verdi.

Özbekistan ve Türkiye Ticaret ve Sanayi Odaları Ekonomik İlişkilerin Geliştirilmesi Konularını Değerlendirdi

8 Mayıs günü, Özbekistan Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Davron Vakhabov Türkiye Cumhuriyeti'ne yaptığı ziyaretinde Türkiye Ticaret, Sanayi ve Borsalar Odası (TOBB) Başkanı Mustafa Rifat Hisarcıklıoğlu ile görüştü.

Toplantıda, Özbekistan ile Türkiye arasındaki ticari ilişkilerin geliştirilmesi ve ekonomik işbirliğinin genişletilmesi konularının yanı sıra çok yönlü ikili işbirliğinin mevcut durumu ve genişleme umutları ele alındı.

Taraflar, bu yıl Stratejik İşbirliği Konseyi'nin üçüncü toplantısından önce Özbek-Türk iş forumu ve Girişimciler Konseyi toplantısı yapılması konusunda mutabakata vardı.

Ülkelerimizin işbirliği yaptığı deri ve ayakkabı, mobilya, inşaat, ilaç, mücevher ve cam üretimi gibi altı önemli alanda projelerin hayata geçirilmesi için de özel tedbirler belirlendi.

Toplantı sonunda bu yıl 21-23 Mayıs tarihleri arasında Taşkent'te düzenlenecek olan uluslararası deri, ayakkabı, deri ürünleri, yün ve kürk fuarı "Uzcharmexpo-Eurasia 2024"e büyük Türk firmaları davet edildi.

Özbekistan’da Bazı Ürünlerin İhracatına Asgari İhracat Fiyatları Getirildi

1 Mayıs 2024 tarihinde, Özbekistan Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu tarafından tekstil, deri, ayakkabı ve elektrikli ürünlerin ihracatını düzenleyen bir karar onaylanmıştır. Karara göre, 15 Mayıs tarihinden itibaren, bu ürünlere ilişkin ihracat sözleşmelerinin maliyetinin izlenmesinin yanı sıra, bunlar için ihracat fiyatlarının oluşumunun kontrolü de uygulamaya konulacak. Asgari ihracat fiyatlarının belirlendiği tekstil, deri, ayakkabı ve elektrikli ürünlerin listesi, Hükümetin Yatırımları Çekme, Sınai Kalkınma ve Ticaret Düzenleme Komisyonu tarafından onaylanacak.

Tekliflerde bulunacak listenin oluşumunda Yatırımlar, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Ticaret ve Sanayi Odası (TSO) ile "Uztoqimachilik sanoat", "Uzcharmsanoat" ve "Uzeltehsanoat" dernekleri yer alacak. Bunlarla birlikte, malların asgari ihracat fiyatları da iç ve dış piyasa koşullarının analizine göre aylık olarak onaylanacak. Asgari fiyatlara ilişkin bilgiler Birleşik Dış Ticaret İşlemleri Sistemi'nin yanı sıra Ticaret ve Sanayi Odaları ve derneklerin internet sitelerinde yayınlanmalıdır. Fiyatlar TSO internet sitesinde yayımlandıktan iki gün sonra yürürlüğe girecektir.

Yurt dışına asgari fiyatların altında ürün satışı yapılması durumunda gümrük idarelerinin 24 saat içerisinde kanuna uygun tedbirlerin alınması için Vergi Komitesi'ne ve Başsavcılık'a bağlı Ekonomik Suçlarla Mücadele Dairesi Başkanlığı'na bildirimde bulunmalıdır. Dış ticaret işlemlerinde varlıkların ülkesine geri gönderilmesinin kontrolü, kontrol edilen ürünlerin asgari ihracat fiyatlarından daha düşük olmayan fiyatlar esas alınarak gerçekleştirilecektir.

Hükümet, asgari fiyatların altında ürün (tarım ürünleri dahil) ihraç eden girişimcilere yönelik gelir vergisi muafiyetlerinin kaldırılmasını sağlayan mevzuatta değişiklikler yapılması talimatını verdi. Ayrıca, Mayıs ayı başından itibaren meyve ve sebzede önerilen ihracat fiyatları da kabul edilebilir minimum fiyatlara getirilmektedir. Başlangıçta, tedarikçilerin fiili fiyatları önerilen fiyatların %20'sinden fazla düşürmemesine izin veriliyordu. (Gazeta.uz)

Özbekistan'daki İşletmelere Yönelik Muafiyetler ve Sübvansiyonlar, Derecelendirmeye Bağlı Olarak Sağlanacak

Özbekistan Cumhurbaşkanı'nın 24 Mayıs tarihli Kararı uyarınca, artık Özbekistan'daki girişimciler sürdürülebilirlik derecelerine göre devletten destek tedbirleri alabilecek.

Belgeye göre, sübvansiyonlar, yardımlar ve muafiyetler yalnızca "B" ve üzeri derecelendirmeye sahip işletmelere sağlanmaktadır:

- "AAA" kategorisi - mevcut büyüklüğün %100'ü;
- "AA" kategorisi - mevcut büyüklüğün %90'ı
- "A" kategorisi - mevcut büyüklüğün %80'i;
- BBB kategorisi - mevcut büyüklüğün %70'i;

- BBB kategorisi - mevcut büyüklüğün %60'ı;
- “B” kategorisi - mevcut büyüklüğün %50'si.

Derece düşürülmesi durumunda destek tedbirleri üç ay boyunca aynı seviyede devam edecek. Derecenin artması durumunda girişimci, sonraki aydan itibaren yeni göstergeye göre hibe alabilecek.

Bu gereklilikler, bu kararın yayınlanmasından önce (25 Mayıs'tan önce) tahsis edilen devlet destek tedbirleri için geçerli değildir.

Ticari kuruluşların sürdürülebilirlik derecelendirmesi bu yıl 1 Şubat'ta başlatıldı. Bunu hesaplamak için 9'u ceza ve 4'ü teşvik olmak üzere 23 kriter kullanılıyor. Bu, şirketin faaliyet süresi, karlılık düzeyi, gayrimenkul veya arsanın bulunabilirliği, çalışan maaşlarının piyasa ortalamasına oranı ve daha fazlasıdır. (Gazeta.uz)

Özbekistan Ticaret ve Sanayi Odası Heyeti Türkiye Cumhuriyeti'ni Ziyaret Etti

Özbekistan Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Davron Vakhabov, 24-26 Mayıs tarihleri arasında Türkiye Cumhuriyeti'ne çalışma ziyaretinde bulundu.

Ziyaret kapsamında Gaziantep Sanayi Odası Başkanı Adnan Ünverdi ile görüşme gerçekleştirildi. Toplantıda ekonomik işbirliği ve yatırım fırsatlarına ilişkin temel konular ele alındı.

Davron Vakhabov, toplantı katılımcılarına Özbekistan'da yatırım ve ticari faaliyetlerin yürütülmesi için uygun koşulların yanı sıra yabancı yatırımcıları çeken alanlar hakkında bilgi verdi. Tekstil, deri ve ayakkabı sektörlerine özellikle dikkat edildi.

Adnan Ünverdi, Türkiye ile Özbekistan arasındaki işbirliğinin geliştirilmesine yönelik ilgisini dile getirerek iki ülke işadamları arasında ekonomik bağların güçlendirilmesi ve tecrübe paylaşımının önemini vurguladı.

Toplantıya Özbekistan Halk Bankası Yönetim Kurulu Başkanı Shukhrat Atabaev ve Uzcharmsanoat Derneği Birinci Başkan Yardımcısı Akbar Sultonov da katıldı. (Uzdaily.uz)

İtalya'da Tartışmalı Plastik Vergisi 2026 Yılına Ertelendi

Temmuz 2024 döneminde satılan ya da satın alınan plastik ürünlerin kilogramı başına 0,45 Avro tutarında sabit bir vergi öngören plastik vergisi (plastic tax) uygulaması, İtalyan Senatosu Finans Komitesi'nin aldığı kararla Temmuz 2026'ya kadar askıya alındı. Bu uygulamaya konulmasından bu yana verilen en uzun erteleme kararı oldu. Hükümetin Superbonus Kararnamesinde yer alan bu karar sektör öatı örgütü Unionplast tarafından memnuniyetle karşılandı. Unionplast Başkanı Marco Bergaglio, "Plastik Vergisinin Temmuz 2026'ya ertelenmesi memnuniyetle karşıladığımız bir yasal müdahaledir ve Hükümete ve özellikle de MEF'e işletmelerin taleplerini dinleme erdemini gösterdikleri için teşekkür ediyoruz. Şirketler sektörü daha sürdürülebilir kılmak için gerekli çabayı göstermeye hazırdır, ancak söz konusu vergi nedeniyle, elde edilen gelirle tamamen orantısız bir yaptırım riskiyle karşı karşıya kalacaklardır. Üstelik vergiden elde edilen gelir, malzeme geri dönüşümünü uygulamaya yönelik tedbirler gibi çevresel amaçlar için ayrılmıyor." şeklinde açıklamada bulundu.

https://www.ilsole24ore.com/art/sugar-tax-il-rinvio-2025-AFW8GF0D?refresh_ce=1

İrlanda'da Karbon Vergisinde Artışa Gidildi

İrlanda'da karbon vergisi, karbon yakıtlarının saldığı karbondioksitin tonu esas alınarak hesaplanmakta olup, yapılan ton başına 7,50 Avroluk artışla birlikte, karbon vergisi ton başına 56 Avro olmuştur. Karbon vergisinin kademeli olarak artarak 2030 yılında ton başına 100 Avro olarak uygulanması hedeflenmektedir.

Gaz, kömür için uygulanan karbon vergisi artışı 1 Mayıs'tan tarihinden sonra yürürlüğe alınmıştır. Bu artışla birlikte; doğal gaz kullanan 600.000 hanenin yıllık ortalama fatura maliyetine 17 Avro eklenmiş olacaktır. Gaz kullanıcıları, karbon vergisi olarak yılda ortalama 122 Avro ödeyecekler. Petrol ve dizele yönelik karbon vergisi artışları 2023 yılı Ekim ayında uygulamaya konulmuştur. 2010 yılında itibaren yapılan bu uygulama ile karbondioksit emisyonlarının azaltması hedeflenmektedir.

Karbon vergisinden elde edilen 788 milyon Avro tutarındaki gelir, iklim eylemiyle ilgili destekler için kullanılmaktadır. Bu kapsamda, 2024 yılında 380 milyon Avro konut ve genel enerji verimliliği yatırımlarına tahsis edilmiştir. Toplumsal olarak dezavantajlı durumda olanların artıştan etkilenmemesi için ise 262 milyon Avroluk kaynak ayrılmıştır. Bakiye meblağ ise, tarım sektöründe sürdürülebilirliği teşvik etmek, yeşil yollar inşa etmek, elektrikli araçlara ve şarj istasyonlarına hibe sağlamak amacıyla tahsis edilmiştir.

Çekya'da Yılın İlk Çeyreğine Dair GSYİH Verileri Güncellenmiştir

Çek İstatistik Ofisi (CZSO) tarafından güncellenen verilere göre, 2024 yılının ilk çeyreğinde Çekya'nın gayri safi yurt içi hasılası (GSYİH) önceki çeyreğe göre %0.3, yıllık bazda ise %0.2 arttı. Bu artış, hane halkı nihai tüketim harcamaları ve dış talep tarafından desteklenirken, gayri safi sermaye oluşumu negatif etki yaptı.

Verilere göre,

İlk çeyrekte brüt katma değer (BKD) çeyrek bazda %0.1, yıllık bazda %0.7 azaldı. Çeyrek bazda en fazla negatif etki üretim (%2.1 azalma) ve gayrimenkul faaliyetlerinden (%2.0 azalma) kaynaklandı. Pozitif etki ise ticaret, ulaşım, konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetlerinden (%1.9 büyüme) kaynaklandı.

Yıllık BKD gelişimi (%-0.7) ise özellikle sanayi (%-1.5) ve inşaat (%-4.0) sektörlerindeki düşüşlerden etkilendi. Finans ve sigorta faaliyetleri ise katma değere pozitif bir katkı sağladı (%+4.9).

Talep tarafında, 2024'ün ilk çeyreğinde çeyrek bazda GSYİH büyümesinin ana faktörleri hane halkı nihai tüketim harcamaları, kamu kesimi nihai tüketim harcamaları ve stok değişiklikleriydi. Gayri safi sabit sermaye oluşumu ve dış talep ise verileri negatif etkiledi.

Yıllık GSYİH artışı (%0.2) hane halkı nihai tüketim harcamaları (%+1.2), genel hükümet nihai tüketim harcamaları (%+0.7) ve dış talep (%+2.1) tarafından pozitif etkilendi. Gayri safi sermaye oluşumu ise negatif seyretti (%-3.8).

Nihai tüketim harcamaları çeyrek bazda %0.9, yıllık bazda %2.5 arttı. Hane halkı nihai tüketim harcamaları çeyrek bazda %1.0, yıllık bazda %2.1 arttı ve özellikle dayanıklı olmayan malların alımında artış görüldü. Genel hükümet nihai tüketim harcamaları çeyrek bazda %1.0, yıllık bazda %3.5 arttı.

Gayri safi sabit sermaye oluşumu çeyrek bazda %7.9, yıllık bazda %2.7 azaldı. Yıllık bazda konut, diğer binalar ve yapılar, bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) ve diğer makine ve ekipman yatırımlarında azalma görüldü. Taşıt ekipmanlarına yapılan yatırımlar ise arttı.

Ekvator'da Bazı Ürünler için Özel Tüketim Vergisi Tekrar Artırıldı

Eski Cumhurbaşkanı Lasso tarafından 2023 yılında alınan kararla sigaralar, alkollü içecekler, silahlar, plastik poşetler için alınan özel tüketim vergisi (ICE) azaltılmıştı. 25 Nisan 2024 tarihinde Pichincha Mahkemesi tarafından alınan kararla, söz konusu ürünlerin halk sağlığını tehdit etmesi nedeniyle Cumhurbaşkanı'nın kararı iptal edilmiştir.

Ekvator İç Gelir İdaresi tarafından 29 Mayıs 2024 tarihinde yapılan duyuruda,

- tek sigaradan alınan özel tüketim vergisinin 0,16 ABD Doları'ndan 0,17 Dolar;
- sanayi birasında alkolün litresinden alınan 13,08 Doların 13,56 Dolar;
- el yapımı birada alkolün litresinden alınan 1,50 Doların 1,55 Dolar;
- alkollü içeceklerde alkolün litresinden alınan 10,00 Doların 10,36 Dolar;
- plastik poşet başına alınan 0,08 Doların 0,10 Dolar;

-25 gramdan fazla şeker bulunan alkolsüz içeceklerde 100 gram şeker başına alınan 0,18 Doların 0,19 Dolara;

-tütün ürünlerinden alınan %50'lik özel tüketim vergisinin %150'ye;

-ateşli silahlardan alınan %30'luk ÖTV'nin %300'e,

-ticari yolcu ve kargo taşımacılığı dışında kullanılan uçak ve helikopterler ile jet skiler, gezi tekneleri ve yatlar için ÖTV'nin %10'dan %15'e çıkarıldığı ifade edilmiştir.

Amerika Birleşik Devletleri'nde Florida'da Özel Sektör Büyüme Oranı

Florida Ticaret Bakanlığı tarafından, Florida'nın özel sektör iş büyüme oranının ABD'nin diğer eyaletlerine kıyasla öncü olmaya devam ettiği, Florida'nın özel sektör istihdam büyüme oranı yıllık bazda yüzde 2,1 artarak (+179.800 iş), ulusal oran olan yüzde 1,7'den daha hızlı bir büyüme gerçekleştiği paylaşılmaktadır. Bu itibarla, Florida'nın, Mayıs 2020'den bu yana geçen 47 ayın 45'inde istihdam artışı yaşandığını göstermektedir.

Florida Ticaret Bakanı J. Alex Kelly tarafından paylaşılan ifadeler bu şekildedir: "Vali Ron De Santis'in liderliğinde Florida, altyapı, ekonomik dayanıklılık ve işgücü eğitiminde dünya standartlarında yatırımlarla ilerlemeye devam ediyor. Florida'nın ulaşım altyapısına, su kalitesine ve dayanıklılığına yapılan son yatırımlar ve ticari kira vergilerindeki indirim, Florida'nın, işletmelerin çoğunluğunun küçük ve orta ölçekli küçük işletmelerden oluştuğu, ülkenin en iş ve girişimci dostu ortamına devam eden yatırımlarının harika örnekleridir."

Eğitim ve sağlık hizmetleri sektörü, bir önceki aya göre 12.500 iş ekleyerek (+ yüzde 0,8) tüm büyük sektörler arasında en fazla iş kazanan sektör olurken, ardından inşaat sektörü, 3.600 iş ekleyerek (+ yüzde 0,6) ikinci sırada yer almaktadır.

Mart 2024 için ulusal işsizlik oranı yüzde 3,8 olarak açıklanırken, Florida'nın oranı yüzde 3,2 olarak açıklanmıştır. Açıklanan rakamlar neticesinde Florida'nın ulusal orandan yüzde 0,6 puan daha düşük olduğu gözlemlenmekte ve art arda 41 aydır ulusal orandan daha düşük seviyede seyrettiği bilgisi ifade edilmektedir.

Gordana Siljanovska Davkova Kuzey Makedonya'nın İlk Kadın Cumhurbaşkanı Seçildi

Kuzey Makedonya Devlet Seçim Komisyonu'nun verilerine göre 8 Mayıs 2024 tarihinde yapılan Cumhurbaşkanlığı ikinci tur seçimlerinde VMRO-DPMNE ve koalisyonunun ortak adayı Gordana Siljanovska Davkova 528 bin 778 oy alarak Kuzey Makedonya'nın ilk kadın Cumhurbaşkanı olarak seçilmiştir.

Kuzey Makedonya'da Enflasyon Nisan Ayında %4 Oranında Arttı

Kuzey Makedonya Devlet İstatistik Kurumu'nun yaptığı açıklamaya göre, hayat pahalılığı endeksiyle ölçülen enflasyon, nisan ayında mart ayına göre yüzde 0,7 artarken, perakende fiyatları da yüzde 1,1 arttı.

Enflasyon geçen yılın nisan ayıyla karşılaştırıldığında yüzde 4, perakende fiyatları ise yüzde 3,5 artış göstermiştir.

Enflasyondaki artışta ulaşımda yüzde 2,8, haberleşmede yüzde 1,6, gıda ve meşrubat, giyim ve ayakkabıda yüzde 0,9, eğlence ve kültür, restoran ve otellerde yüzde 0,6 oranında artış yaşanırken, çeşitli mal ve hizmetler yüzde 0,4, sağlık ise yüzde 0,2 oranında arttı.

Mobilya, ev eşyası ve ev bakım gruplarında yaşam maliyetinde yüzde 0,5, konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlarda ise yüzde 0,2 oranında düşüş kaydedildi.

Nisan ayında perakende fiyatları mart ayına göre yüzde 1,1 arttı.

Kosova Hükümeti, Kosova ile Türkiye Arasındaki Sosyal Güvenlik Anlaşmasını Onayladı

Kosova Maliye Bakanı Hekuran Murati, Bakanlar Kurulunca onaylanan Kosova ile Türkiye arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının onaylanmasını öngören girişimin, her iki ülke vatandaşlarına aile ve malullük maaşı haklarını kullanma olanağı sağladığını belirtmiştir. Anlaşma ile vatandaşların ülkelerden birinde yaşamaya karar vermesi durumunda emekli maaşından yararlanabileceğini ayrıca emekli maaşının havale edilmesinin de sağlanacağını sözlerine ekleyen Bakan Murati, bu anlaşma ile aynı zamanda iki ülke makamları arasında bilgi alışverişinin de sağlanacağını ifade etmiştir.

Kaynak: Kosovaport Haber Sitesi; <https://www.kosovaport.com/kosova-ile-turkiye-arasinda-sosyal-guvenlik-anlasmasi-onaylanlandi/>

Danimarka Hazır Giyimde PFAS'ı Yasaklayacak

Danimarka Çevre Bakanlığı, PFAS'ın giysi ve ayakkabılarda kullanımını yasaklamak ve içme sularını da doğadan kaybolmayan bu maddelere karşı korumak için fon ayıracaklarını duyurmuştur. Bu tedbirlerin, Danimarka Parlamentosu'ndaki tüm grupların üzerinde mutabakata vardığı yeni eylem planının bir parçası olarak gündeme alındığı açıklanmıştır. Danimarka Çevre Bakanı Magnus Heunicke, 2024-2027 yılları için 404 milyon Danimarka kronu (yaklaşık 54 milyon Avro) tutarında bir bütçeye sahip olacak plan kapsamında, "çocuklar için yağmurluk, musluk suyu ve evde yetiştirilen sebzeler konusunda" Danimarka vatandaşlarının güvenliğini sağlamayı amaçladıklarını ifade etmiştir.

Planın 3 temel esasının tekstil ürünlerinden, topraktan ve içme suyundan PFAS'ın temizlenmesi olduğu anlaşılmakta olup, Danimarka söz konusu düzenlemeyi 1 Temmuz 2026'dan itibaren -Avrupa Birliğinden önce- yürürlüğe koymayı planlamaktadır.

Kaynak: <https://mim.dk/nyheder/pressemeddelelser/2024/maj/et-samlet-folketing-bag-national-handlingsplan-mod-pfas>

Avrupa Komisyonu Bahar Dönemi Beklentilerini Yayınladı

Avrupa Birliği (AB) ülkelerinin ekonomilerine ilişkin olarak Avrupa Komisyonunca yayınlanan bahar dönemi beklentilerine göre, Danimarka GSYH'sinin 2024 ve 2025 yıllarında sırasıyla %2,6 ve %1,4 oranlarında büyüyeceği tahmin edilmiştir. Bu yıllarda tüm AB ekonomisinin ise sırasıyla %1 ve %1,6 büyümesi öngörülmüştür.

Açıklanan diğer temel verilere göre Danimarka'da 2024 ve 2025 yıllarında sırasıyla

-İşsizlik oranının %5,6 ve %6 olacağı (AB ortalaması %6,1 ve %6)

-TÜFE oranının %2 ve %1,9 olacağı (AB ortalaması %2,7 ve %2,2)

-Cari işlemler dengesinin GSYH'ye oranının %11,7 ve %11,3 olacağı (AB ortalaması %3,1 ve %3,1)

-Bütçe dengesinin GSYH'ye oranının %2,4 ve %1,4 (AB ortalaması %-3 ve %-2,9)

olacağı öngörülmüştür.

Avrupa Komisyonuna tarafından, 2023 yılında %1,9 büyüyerek iyi sayılabilecek bir performans gösteren Danimarka ekonomisinin, özellikle ilaç sektörünün ve Kuzey Denizinden tekrar çıkarılmaya başlayan doğalgazın itici gücüyle artması beklenen ihracat sayesinde 2024 yılında 2023 yılını da aşan bir büyüme kaydedeceği (%2,6) öngörülmüştür.

Ayrıca, 2024-2025 yıllarında artan ücretler ve normalleşen enflasyon oranları nedeniyle yükselecek hane halkı alım gücü nedeniyle iç talebin de canlanma göstereceği ve büyümeyi destekleyeceği öngörülmüştür. Görece yüksek faiz oranları nedeniyle yatırımların ancak 2025 yılında yukarı ivme kazanması beklenmektedir.

Yatırımların durgun seyretmesi ve beklenen ekonomik büyümenin pandemi sonrasında olduğunun aksine istihdam-yoğun seyretnemesi nedeniyle 2024-2025 yıllarında işsizlik oranında artış görülmesi beklenmektedir.

Kırgızistan 2024-2028 Yılları İçin Dijital Dönüşüm Planı

Bakanlar Kurulu Basın servisi tarafından bildirildiğine göre, Bakanlar Kurulu Başkan Yardımcısı Edil Baisalov, Kırgız Cumhuriyeti'nin 2024-2028 Dijital Dönüşüm Konseptinin eylem planının uygulanmasını koordine etmek üzere bir toplantı düzenledi.

Kırgız Cumhuriyeti'nin 2024-2028 Dijital Dönüşüm Konseptinin uygulanmasına yönelik eylem planı, 2024 için 89 önlemin planlandığı 200'den fazla maddenin uygulanmasını öngörmektedir.

Sn. Edil Baisalov, devlet kurumlarının dijital dönüşümünde ve dijital bir toplumun oluşturulmasında kayda değer başarıların yanı sıra güçlendirilmesi gereken önemli stratejik görevler ve hedefler olduğunu belirtti.

Ana görevler, kamu yönetimi reformu, bilgi sistemlerinin entegrasyonu, dijital altyapının oluşturulması, yapay zekanın geliştirilmesi, dijital sağlık, eğitim, sosyal yardımların dijitalleştirilmesi, tarım, ekoloji ve toprak altı kullanımı, enerji, ulaşım, yasalar, yargı sistemi, kolluk sistemi, inşaat sektörü, afet riskinin azaltılması, siber güvenlik ve kişisel verilerin korunmasıdır.

Kaynak: <https://www.gov.kg/ky/post/s/24191-prezidenttin-administraciyasynda-2024-2028-zyldarga-kyrgyz-respublikasynyn-sanariptik-transformaciya-koncepciyasyn-iske-asyruunun-zurusu-talkuulandy>

<https://economist.kg/novosti/2024/05/09/kyrgyzstan-razrabotal-plan-tsifrovoy-transformatsii-na-2024-2028-ghody/>

Çin - Kırgızistan - Özbekistan Demiryolu İnşaatı

Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sn. Sadır Caparov 6 Mayıs'ta Oş'a yaptığı bir çalışma ziyareti sırasında Çin-Kırgızistan-Özbekistan demiryolu inşaatının Ekim 2024'te başlayacağını duyurdu.

"Devlet Başkanı, halihazırda ülkenin Kazakistan ve Rusya demiryolları üzerinden dünyaya açılmak zorunda olduğunu vurgulayarak, "Şu anda Kırgızistan lojistik açısından çıkmaz bir durumda. - Demiryolu inşa edildiğinde dünyaya açılabileceğiz. Bu bizim kendi yolumuz olacak. İnşaat tamamlandıktan sonra Kırgızistan transit bir ülke haline gelecek ve bu da ekonomik kalkınma için yeni fırsatlar yaratacak" dedi.

Ayrıca, "Yıldan yıla ekonomimiz yükselecek. Önemli olan barış olacak. Keşifler olacak. Ekim ayında Çin-Kırgızistan-Özbekistan demiryolu inşaatının başlaması planlanıyor. Dünya için transit bir ülke haline geleceğiz. Dünya pazarına gireceğiz. Demiryoluyla denize ulaşacağız," diye belirtti.

Bu yılın Mart ayında Sn. Caparov, tarafların Çin-Kırgızistan-Özbekistan demiryolunun "projenin uygulama mekanizması konusunda ortak bir anlayışa vardıklarını" bildirmişti.

Kaynak: <https://economist.kg/transport/2024/05/06/stroitelstvo-zhielieznoi-doroghi-kr-ruz-nachnietsia-v-oktiabrie-sadyr-zhaporov/>

Kırgızistan'da Sanayi Üretimi Artıyor

Avrasya Kalkınma Bankası analistleri tarafından yapılan değerlendirmelere göre, Kırgızistan'da sanayi üretimi Ocak - Mart 2024 döneminde %4,5 arttıktan sonra Ocak - Nisan döneminde %2,2 arttı.

Sanayi üretimindeki dinamikler temel olarak ana metal üretimindeki (katkı eksi %2,2 puan olmuştur) ve metal cevheri madenciliğindeki (eksi % 0,5 puan) düşüşten kaynaklanmaktadır. Gıda maddeleri üretimi, canlı iç tüketici talebi bağlamında sektörün büyümesinin temelini oluşturmaya devam etmiştir (% 2,7 puan).

"Tekstil üretimi yedi aylık düşüşün ardından Nisan ayında artarak sanayi üretiminin temel itici güçleri arasına katıldı. Ana metal üretiminin 2024 yılı sonuna kadar büyümeye dönmesini ve sanayi üretimine ek bir ivme kazandırması beklenmektedir."

Kaynak: <https://www.akchabar.kg/ru/news/v-kyrgyzstane-rastet-vypusk-promyshlennogo-proizvodstva/>

Kırgızistan'da Banka Müşterilerinin Sayısı Yaklaşık 3 Milyon Arttı

Kırgızistan Ulusal İstatistik Komitesi, finans sektörü kuruluşlarının müşteri tabanının Mart 2024 sonunda yaklaşık 13 milyona ulaştığını bildirdi.

Bir önceki yılın aynı tarihindeki müşteri sayısı ile karşılaştırıldığında, neredeyse 3 milyon daha fazla müşteri söz konusu olmuştur.

Ulusal İstatistik Komitesi'nden yapılan açıklamada, "Büyüme temel olarak mobil bankacılık sistemine bağlanan banka müşterilerinin ve sigorta sektöründe imzalanan sözleşmelerin sayısındaki artıştan kaynaklanmaktadır" denildi.

Kaynak: <https://www.akchabar.kg/ru/news/chislo-klientov-bankov-vyroslo-pochti-na-3-mln/>
<https://www.stat.kg/ru/news/prodolzhlisya-rost-chisla-klientov-finansovogo-sektora-ekonomiki/>

Kenya İle ABD Arasında Stratejik Ticaret Ve Yatırım Ortaklığı Görüşmeleri Sürüyor

Geçtiğimiz hafta Kenya Devlet Başkanı William Ruto ve beraberinde birçok kabine üyesi ve iş insanı ile birlikte Amerika'ya resmi ziyarette bulunmuştur. Ziyaret sırasında ikili görüşmeler sonunda yapılan açıklamaya göre; ABD ve Kenya, Stratejik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı (Strategic Trade and Investment Partnership-STIP) kapsamında altıncı müzakere turunu düzenleyecekleri konusunda görüş birliğine varmıştır.

Amerika Birleşik Devletleri ve Kenya, 14 Temmuz 2022'de STIP'i başlatmış olup iki hükümetin, geniş bir yelpazede yüksek standart taahhütlerini içerecek bir işbirliği amaçlandığı bildirilmiştir. STIP'in amacı; yatırımı artırmak, sürdürülebilir ve kapsayıcı ekonomik büyümeyi teşvik etmek, işçilere, tüketicilere ve işletmelere (mikro, küçük ve orta ölçekli işletmeler dahil) fayda sağlamak ve Afrika'nın bölgesel ekonomik entegrasyonunu desteklemek olarak tanımlanmaktadır.

Bu yıl Mayıs ayı başlarında Washington D.C.'de yapılan beşinci tur müzakerelerin sonunda, ABD Ticaret Temsilcisi Katherine Tai ve Kenya'nın Yatırım, Ticaret ve Sanayi Bakanı Rebecca Miano, yıl sonuna kadar bir anlaşmaya varmak için çalışma taahhütlerini yenilemişlerdir.

ABD ve Kenya, Stratejik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı (STIP) kapsamında altıncı yüz yüze müzakere turunu 3-7 Haziran 2024 tarihleri arasında Mombasa, Kenya'da gerçekleştireceklerdir. ABD heyetine ABD Ticaret Temsilci Yardımcısı Constance Hamilton

başkanlık edecek ve diğer birçok ABD hükümet kurumundan temsilciler de yer alacaktır. Kenya heyetine Ticaretten Sorumlu Bakan Yardımcısı Alfred K'Ombudo başkanlık edecektir. Bu müzakere turunda temel olarak (1) tarım; (2) gümrüklerin, ticaretin kolaylaştırılması ve uygulanması; (3) çevre; (4) iyi mevzuat uygulamaları ve (5) çalışanların hakları ve korunması konularının tartışılması hedeflenmektedir.

Rusya'da Enerji Üretiminde Kullanılan Taşkömürü Ve Antrasit Cinsi Ürünün Rusya'dan İhracatında Verginin Kaldırıldı

21.09.2023 tarih ve 1538 sayılı Rusya Federasyonu (RF) Hükümet Kararnamesi'nde değişiklik yapan 28.02.2024 tarih ve 231 sayılı Hükümet Kararnamesi ile, Avrasya Ekonomik Birliği Gümrük Tarife Cetvelinin 2701 pozisyonunda yer alan taşkömürünün 1 Mart 2024 -28 Şubat 2025 tarihleri arasında döviz kuruna bağlı ihracat vergisine tabi olacağı, söz konusu vergi oranının 1-31 Mart 2024 tarihleri arasında %5,5 oranında uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

RF Hükümeti'nin Telegram Kanalında (https://t.me/government_rus/12626), kömür endüstrisindeki işletmeleri desteklemek amacıyla, 1 Mayıs - 31 Ağustos 2024 tarihleri arasında, enerji üretiminde kullanılan kömür ve antrasit ihracatına ilişkin vergilerin kaldırıldığı bildirilmiştir.

Bakkaliye Ürünlerinin Etiketlenmesine Yönelik Pilot Proje 01.07.2024-28.02.2025 Tarihleri Arasında Yürütülecektir

Rusya Federasyonu Sanayi ve Ticaret Bakanlığı internet sayfasında, baharat, çeşni, sos, sirke, çekirdek, kruton (galeta unu hariç), cips, patlamış mısır, atıştırmalıklar ve diğer bakkaliye ürünlerinin etiketlenmesine ilişkin 01.07.2024-28.02.2025 tarihleri arasında pilot proje yürütüleceği belirtilmiştir.

Pilot projenin tamamlanmasını müteakip söz konusu ürünlerin Rusya Federasyonu'na ithalatında etiketleme uygulaması zorunlu olacağından ihracatçılarımızın etiketleme uygulamasına hazırlıklarını belirtilen tarihten önce tamamlamasında fayda görülmektedir.

Diğer taraftan, Rusya Federasyonunda Zorunlu Etiketleme Uygulamasına İlişkin Güncel Bilgi Notuna

<https://ticaret.gov.tr/data/5bcc5d4813b876034cfece26/Etiketleme%20Uygulamas%C4%B1%20Bilgi%20Notu.pdf> adresinden ulaşılabilir.

Rusya Federasyonu Kozmetik ve Temizlik Ürünlerinde İthalat Gümrük Vergisi Oranları

Rusya Hükümeti'nin 17 Nisan 2024 tarih ve 500 sayılı Kararnamesi ile 2240 sayılı Kararnamesi değiştirilerek, "dost olmayan ülkelerden" ithal edilen, gliserin, parfüm, kozmetik, deterjan ve temizlik ürünlerine uygulanan %35 ithalat vergisi oranı süresiz olarak uzatılmıştır. Buna ilaveten, dost olmayan ülkelerde ithal edilen "çikolata, alkollü içecekler, plastik yapı ürünleri, kontrplak, duvar kağıdı ve benzeri duvar kaplamaları, sentetik kumaşlardan yapılmış palto ve yağmurluklar gibi mallara yönelik uygulanan ithalat gümrük vergisi oranları ürünün üretildiği ülkeye, ürünün özelliklerine ve bireysel kullanıma uygun olup olmamasına göre yeniden belirlenmiştir.

27 Nisan 2024 tarihinde yürürlüğe giren söz konusu Kararnamenin gayri resmi çevirisi ekte yer almaktadır.

Avrasya Ekonomik Birliği ile Üçüncü Taraflar Arasında Tek Transit Sistemi Kurulmasına Yönelik Anlaşma Rusya Federasyonu Tarafından Onaylandı

Avrasya Ekonomik Birliği ile Üçüncü Taraflar Arasında Tek Transit Sistemi Kurulmasına Yönelik Anlaşma, Avrasya Ekonomik Komisyonunun 24.11.2023 tarih ve 38 sayılı Kararı ile, onay süreci tamamlanmak üzere üye ülkelere gönderilmişti. Söz konusu Anlaşma Rusya Federasyonu Devlet Başkanlığı tarafından 02.05.2024 tarihli ve 125-rp sayılı Karar ile onaylanmıştır.

Anlaşma ile kurulacak olan Tek Transit Sitemi sayesinde:

Transit beyannamesinin elektronik ortamda tek tip olarak verilebilmesi

Farklı tür vergiler için tek bir teminat verilmesi

Üye ülkeler ve üçüncü tarafların yetkilendirilmiş yükümlüleri için gümrük işlemlerinin basitleştirilmiş usulde yapılabilmesi

Taşıma araçlarının üye ülkeler ve üçüncü tarafların gümrük bölgesinde transit rejimi altında seyrinin takibi için elektronik mühür kullanılması

gibi kolaylıkların sağlanması amaçlanmaktadır.

Peru APEC Ülkeleriyle STA İmzalamak İçin Girişimlerde Bulunuyor

Asya-Pasifik Ekonomik İşbirliği Forumu (APEC) Ticaret Bakanları Zirvesi, 17-18 Mayıs 2024 tarihlerinde Peru'nun Arequipa şehrinde gerçekleştirildi. Peru, 1998 yılında APEC üyesi olduktan sonra üçüncü kez bu zirveye başkanlık etti. Zirve sonrasında, Peru Dış Ticaret ve Turizm Bakanı Elizabeth Galdo, Asya ülkeleri ile ticari ilişkilerin geliştirilmesi ve ticaret anlaşmaları imzalanması için girişimlerde bulunacağını açıkladı.

Bu kapsamda, Peru ile Hong Kong arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması (STA) müzakerelerinin önemli ölçüde tamamlandığını ve yakın zamanda STA'nın imzalanacağını duyurdu.

Ayrıca, Bakanlık tarafından Peru ile Endonezya arasında STA müzakerelerinin ilk turunun başladığı belirtildi. İlk müzakere turu, 27-30 Mayıs 2024 tarihleri arasında Lima'da hibrit formatta gerçekleştiriliyor.

APEC dönem başkanlığını yürüten Peru, Asya ülkeleri ile yeni ticaret anlaşmalarının imzalanması için aktif girişimlerde bulunuyor.